

**ТЕХНИК ВАКОЛАТЛАРНИ РИВОЖЛАНТИРИШ
ВА АХБОРОТЛАР АСОСИДА
ТАЪЛИМ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ**

ЖизПи асс ўқитувчиси Жалилов Ўринбай Абдурайим ўғли.

Аннотация: Бўлажсак мутахассис муҳандиснинг нормал касбий фаолиятини таъминлаш зарурати жамиятда юқори самарали ахборот технологияларини, университетда замонавий педагогик ва психологик фаннинг илгор ютуқларини жорий етиши асосида ўқув жараёнининг юқори технологик қобилиятини сақлаб қолиши вазифасини такомиллаштириши.

Калим сўзлар: Ахборот технологиялари, интеллектуал, техник компетенция, технологик таълим.

Аннотация: Необходимость обеспечения нормальной профессиональной деятельности будущего инженера-специалиста совершенствование задачи сохранения высокотехнологичности образовательного процесса на основе внедрения в общество высокоэффективных информационных технологий, передовых достижений современной педагогической и психологической науки в вузе.

Ключевые слова: Информационные технологии, интеллектуал, техническая компетентность, технологическая подготовка.

Annotation: The need to ensure the normal professional activity of a future specialist engineer to improve the task of maintaining the high technological capabilities of the educational process on the basis of the introduction of highly effective information technologies in society, advanced achievements of modern pedagogical and Psychological Science at the University.

Keywords: Information technology, intellectual, technical competence, technological training.

Бугунги кунда рўй берадиган ижтимоий-иқтисодий, ижтимоий-сиёсий жараёнлар, таълимда этник-маданий анъаналарнинг ривожланиши янги аср бошидаги таълимнинг моҳияти ва мазмунини белгилайдиган асосий устуворликларни аниқлашни талаб қилади.

Алоҳида муаммоларнинг устуворлиги яққол кўриниб турибди, биз янги минг йилликнинг янги асридаги одамни келажакда университетда ўқитишининг ахборот технологиялари асосида қабул қилинган ўз - ўзини ривожлантириш ва ўз-ўзини тарбиялаш анъаналарига мувофиқ олиб бориши мумкин бўлган баъзи йўналишларни намойиш этамиз. талабаларнинг асосий техник компетенцияларини ривожлантириш ва ўз-ўзини ривожлантириш-келажакдаги муҳандислар.

Кўриниб турибдики, кўзланган мақсадни ҳал қилиш учун, биринчи навбатда, келажакдаги мутахассиснинг касбий тайёргарликда янги мазмун бўйича ривожланишини фаоллаштириш керак, аммо гуманистик фикрлаш ва дунёқарашнинг маҳаллий анъаналарига асосланган. У умумий ва касбий таълимнинг янгилangan мазмунига, электрон таълим воситалари асосида талабаларнинг техник компетенцияларини ўз-ўзини ривожлантиришга таяниши керак. Бу талабаларга келажакдаги мутахассислар сифатида фан, маданият, иқтисодиёт ва технология тушунчалари ва қоидаларини ўзлаштиришга имкон беради, уларни чексиз янгиланадиган ҳаётда янги билимлар билан жиҳозлайди.

Бўлажак мутахассис муҳандиснинг нормал касбий фаолиятини таъминлаш зарурати жамиятда юқори самарали ахборот технологияларини, университетда замонавий педагогик ва психологик фаннинг илғор ютуқларини жорий этиш асосида ўқув жараёнининг юқори технологик қобилиятини сақлаб қолиш вазифасини қўяди. Аслида, бугунги кунда кўпинча педагогика соҳасидаги илмий ишланмалар ва тадқиқот натижаларини амалиётга жорий этиш ўртасида бўшлиқ пайдо бўлади,

кўплаб самарали ғоялар ва уларни амалиётга жорий этиш усуллари талаб қилинмайди.

Кейин техник ваколатлар қуидагича ифодаланиши мумкин.

Умумий билим:

- гуманитар ва ижтимоий-иктисодий фанлар соҳасидаги асосий назариялар;
- инсоннинг инсонга, жамиятга, атроф-муҳитга муносабатини тартибга соловчи ахлоқий ва ҳуқуқий нормалар;
- тирик ва жонсиз табиатда содир бўладиган жараёнлар ва ҳодисалар;
- фикрлаш маданиятининг умумий қонунлари;
- келажакдаги касбининг моҳияти ва ижтимоий аҳамияти, фаолиятнинг маълум бир соҳасини белгилайдиган фанларнинг асосий муаммолари, уларнинг яхлит билим тизимидағи ўзаро боғлиқлиги;
- соғлом турмуш тарзи ҳақида;
- бошқариш усуллари;
- педагогик фаолият асослари;
- технологик фаолият соҳасига тааллукли қарорлар, фармойишлар, буйруқлар, услугбий ва норматив материаллар;
- техника фанлари, техника ва технологияларни ривожлантиришнинг асосий илмий-техник муаммолари ва истиқболлари;
- технологик объектлар, муҳандислик тизимлари, материаллар, маҳсулотлар ва иншоотлар, ускуналар ва технологик линияларни лойиҳалаш, яратиш ва улардан фойдаланиш тизимлари ва усуллари;
- экспериментал ва назарий тадқиқотларни ўтказиш усуллари;
- тадқиқот ва ишланмалар бўйича маҳсус илмий ва патент адабиёти;
- замонавий офис ускуналари, компьютер технологиялари, алоқа ва алоқа воситалари;
- квант физикаси: корпускуляр-тўлқинли дуализм, принтсип

ноаниқликлар, квант ҳолатлари, суперпозиция принтсиби, квант ҳаракат тенгламалари, физик катталик операторлари, атомлар ва молекулаларнинг энергия спектри, кимёвий боғланиш табиати;

- статик физика ва термодинамика: термодинамиканинг учта принтсиби, термодинамик ҳолат функциялари, фазавий мувозанат ва фазавий трансформациялар, мувозанатсиз термодинамика элементлари, классик ва квант статистикаси, кинематик ҳодисалар, зарядланган зарралар тизимлари, конденсацияланган ҳолат;

- жисмоний семинар.

Махсус фанлар бўйича билим:

- мутахассислик асослари тўғрисида;

- муайян ишлаб чиқаришнинг замонавий усуллари ва ўзига хос хусусиятлари тўғрисида;

- технологик материалларнинг таснифи ва хусусиятлари ва имкониятлари тўғрисида

уларнинг замонавий ишлаб чиқаришда қўлланилиши;

- материаллар ишлаб чиқариш технологияси тўғрисида;

- саноат объектларининг ўзига хос хусусиятлари тўғрисида;

- битта объектнинг тузилиши ҳақида;

- технологик жараённинг назарий тушунчалари ва методологияси ва унинг баҳолаш тоифалари тўғрисида.

- дизайн ва ишлашнинг турли босқичларида технологик материалларнинг рольи тўғрисида.

Кўникмалар:

-касбий ва ижтимоий фаолиятнинг ҳар хил турларида гуманитар ва ижтимоий-иктисодий фанлар усулларидан фойдаланиш;

- ижтимоий лойиҳаларни ишлаб чиқишида инсоннинг инсонга, жамиятга, атроф-муҳитга муносабатини тартибга солувчи ахлоқий ва ҳуқуқий нормаларни ҳисобга олиш;

- ишингизни илмий асосда ташкил қилинг,
- касбий функцияларни амалга ошириш билан боғлиқ вазифаларни белгилаш ва шакллантириш, уларни ҳал қилиш учун у ўргангандан фанларнинг усулларидан фойдаланиш қобилияти;
- ёзма ва оғзаки нутқда унинг натижаларини тўғри (мантиқий) тартибга солиш; - ҳамкаслар билан ҳамкорлик қилиш ва жамоада ишлаш,
- табиатни билишнинг замонавий илмий усулларини қўллаш ва уларга табиий илмий таркибга эга бўлган ва касбий функцияларни бажаришда юзага келадиган муаммоларни ҳал қилиш учун зарур бўлган даражада эгалик қилиш;

Литература

1. Агапов И.Г. Теоретические основы технологического обеспечения развития общих компетенций обучающихся в школе: Дис. ... докт. пед. наук /И.Г. Агапов; Ин-т повышения квалификации и переподгот. работников нар. образования Моск. обл. - М., 2001. - 235 с.
2. Айвазян С.А. и др. Классификация многомерных наблюдений. - М.: Статистика, 1974. - 240 с.
3. Айнштейн В.Г. Мотивирующие факторы в подготовке инженеров /В.Г.Айнштейн; Высшее образование в России. - 1998. - 99 с.
4. Алешина С.А. Саморазвитие личности студента в образовательном пространстве педагогического колледжа. - Автореф. дисс. на соискания ученой степени канд. пед. наук - Оренбург, 2003,- С. 87.